

$$C = 2000 + 0.8Y_d$$

$$I = 800 + 0.1Y$$

$$G = 1200$$

שאלה 1

- הניחו כי במצב המוצא קיים מס קבוע בגודל 125
1. חשבו את הביקוש המצרפי, המכפיל הקיינסיאני והתוצר הלאומי
  2. מלאו את דו"ח מקורות ושימושים ודו"ח היווי הון
  3. בעקבות מיתון חמור אליו נקלע המשק, החליטה הממשלה לנקוט במהלכים למזעור נזקי המשבר הכלכלי, והיא מתלבטת בין 3 פעולות:
    - i. הגדלת הצריכה הציבורית ב-100 (במימון אג"ח)
    - ii. הורדת המיסים ב-100
    - iii. הגדלת הצריכה הציבורית ב-100 תוך שמירה על תקציב מאוזן
- א. חשבו את השינוי בתוצר בכל אחד מהמהלכים, ודרגו מהקטן לגדול.
ב. חשבו את השינוי בגירעון הציבורי בכל אחד מהמהלכים, ודרגו מהקטן לגדול.

$$C = 1300 + 0.6Y_d$$

$$I = 500 + 0.15Y$$

$$G = 500$$

שאלה 2

הממשלה ממנת את הוצאותיה ע"י מיסים (שימו לב - עליכם להסיק מהו גובה המיסים - אבי).

1. חשבו את הביקוש המצרפי, המכפיל הקיינסיאני והתוצר הלאומי
  2. מלאו את דו"ח מקורות ושימושים ודו"ח היווי הון
  3. נתון כי הממשלה החליטה להגדיל את התל"ן ב 600 והיא בוחנת 3 דרכים לעשות זאת:
    - i. הגדלת הצריכה הציבורית במימון מלווה מהציבור (אג"ח)
    - ii. הקטנת המיסים במימון אג"ח
    - iii. הגדלת הצריכה הציבורית במימון מיסים (מדיניות של תקציב מאוזן)
- א. חשבו את השינוי האוטונומי הדרוש בכל 3 התרחישים, וכן מלאו דו"ח מקורות ושימושים עבור כל תרחיש.
ב. ציינו בנוסף מה קרה לחיסכון במשק בכל תרחיש
ג. חשבו את השינוי בצריכה הפרטית בכל תרחיש (תשובה מספרית) ודרגו את השינוי מהקטן לגדול.

שאלה 3

הניחו מודל קיינס במשק סגור.

משק "העובדים" הוא משק סגור הנמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה של 4500. ידוע שהנטייה השולית לצרוך היא מספר חיובי אך קטן מאחד והביקוש להשקעה אינו תלוי בתוצר.

הגודל האוטונומי בביקוש המצרפי הוא 900 והוא מורכב מ-1/3 מהביקוש להשקעה, 1/3 מהביקוש המינימאלי לתצרוכת פרטית (Co) ו-1/3 מהביקוש לצריכה ציבורית. כמו כן הממשלה מממנת את כל הוצאותיה ע"י מכירת אג"ח לציבור.

א. נסחו את משוואת הביקוש המצרפי והציגו בגרף את מצב המוצא

ב. למשק נוספו עובדים חדשים, הזהים לעובדים הקיימים במשק, ידוע כי העסקתם תאפשר גידול התוצר ב-10%.

הניחו כי זה השינוי היחיד שהתרחש (כלומר לא חל שינוי בביקוש המצרפי)

על מנת להבטיח שווי משקל בתעסוקה מלאה הועלו 3 הצעות:

1. הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

2. חלוקת תשלומי העברה לציבור.

3. הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה באמצעות הטלת מיסים על הציבור.

1. במידה ותיבחר הצעה 1, חשבו מהו הגידול הדרוש בהוצאות הממשלה על מנת להשיג את המטרה?

2. במידה ותיבחר הצעה 2, מה סך תשלומי העברה שיש לחלק לציבור על מנת להשיג את המטרה?

3. במידה ותיבחר הצעה 3, מהו הגידול הדרוש בהוצאות הממשלה ובמיסים על מנת להשיג את המטרה?

שאלה 4

לקראת סוף שנת 2008, הוחלט להעריך את מצבו של המשק ע"י ניתוח נתוני התוצר.

התוצאות שהתקבלו עבור נתוני התוצר במשק בנקודת הזמן שנבדקה הינן:

1. תוצר של שיווי המשקל שווה ל-20,000.

2. תוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-24,000.

3. הפער הדיפלציוני שווה ל-250.

א. חשבו את המכפיל ואת נוסחת עקומת הביקוש המצרפי.

ב. לאור נתוני הצמיחה, החליטה הממשלה להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה ע"י

הפחתת מיסים והגדלת מכירת האג"ח באותו הסכום, וזאת על מנת לצמצם את מימדי האבטלה.

בכמה עליה להפחית את המסים? הניחו שהבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע ושהנטייה

השולית להשקיע שווה ל-0.375.

שאלה 6

נתון משק סגור בשיווי משקל של אבטלה, במסגרת המודל של קיינס, שבו $C=100 + 0.6Y_d$, $I = 80$, $G = 250$ והמיסים קבועים. הממשלה הקטינה את המיסים ב-100, כתוצאה מכך, בשיווי המשקל החדש הצריכה הפרטית:

1. תעלה ב-250
2. כל התשובות האחרות שגויות
3. תעלה ב-60
4. תעלה ב-150
5. תעלה ב-90

שאלה 7

להלן נתונים על משק קיינסיאני:
הצריכה הפרטית היא: $C=700+0.75*Y_d$
ההשקעה הפרטית היא: $I=700+0.05*Y$
הצריכה הציבורית (G) היא 1000. הממשלה גובה מס בסכום קבוע (T).
הגרעון הציבורי עומד על 200. הממשלה אינה משקיעה בתקופה זו.
תוצר תעסוקה מלאה הוא 10,000.
מכאן:

- א. תוצר ש"מ הוא 8250 והפער הדיפלוציוני הוא 350.
- ב. תוצר ש"מ הוא 8800 והפער האינפלציוני הוא 1200.
- ג. תוצר ש"מ הוא 9000 והפער הדיפלוציוני הוא 200.
- ד. תוצר ש"מ הוא 11000 והפער האינפלציוני הוא 200.

שאלה 8

להלן נתונים על המשק. פונקציית הצריכה הפרטית המתוכננת $C=600+0.6Y_d$
פונקציית ההשקעה המתוכננת: $I=100+0.15Y$
הצריכה הציבורית: $G=750$
המשלה אינה משקיעה ותקציבה מאוזן (ההכנסות ממיסים שוות להוצאות הממשלה לצריכה ציבורית). שער הריבית קבוע והמס מוטל רק על המשפחות והוא בסכום קבוע. אין חסכון עסקי. קיים פער דפלציוני של 100. לפי המודל הקיינסיאני -

1. תוצר של שיווי משקל הוא 4000, ותוצר של תעסוקה מלאה הוא 4100
2. תוצר של שיווי משקל הוא 3960, ותוצר של תעסוקה מלאה הוא 4160
3. תוצר של שיווי משקל הוא 4000, ותוצר של תעסוקה מלאה הוא 4400
4. תוצר של שיווי משקל הוא 3960, ותוצר של תעסוקה מלאה הוא 4360

שאלה 9

במשק קיינסיאני הנטייה השולית להשקיע $= 0$, והנטייה השולית לצרוך $= 0.75$. הממשלה הגדילה את הביקוש לצריכה ציבורית ב 100 וכן את המיסים הקבועים במאה. בכמה יגדל תוצר שיווי משקל?

- א. ב - 400.
- ב. לא ניתן לדעת כי לא נתון הקבוע של פונקציית הביקוש המצרפי.
- ג. לא ניתן לדעת כי לא נתון פער התוצר.
- ד. ב - 100.

שאלה 10

נתון משק קיינסיאני סגור באבטלה בו משקי הבית והפירמות חלוקים בהערכותיהם לגבי מצב המשק בתקופה הבאה. משקי הבית פסימיים ולכן הקבוע של הביקוש לצריכה פרטית ירד ב- 10 יחידות, ואילו הפירמות אופטימיות ולכן הקבוע של הביקוש להשקעה עלה ב- 10 יחידות. איזו טענה נכונה?

- א. החיסכון הציבורי יגדל.
- ב. תוצר שיווי משקל לא ישתנה.
- ג. החיסכון הפרטי יגדל רק אם $mpc < mpi$.
- ד. ההשקעה במשק תגדל רק אם $mpc < mpi$.

שאלה 11

משק קיינסיאני ריאלי (ללא שוק כסף), נמצא בשיווי משקל עם אבטלה. הנטייה השולית להשקיע (mpi) עלתה ב- 0.05, והנטייה השולית לצרוך ירדה ב- $mpc = 0.1$. מה קרה לתוצר שיווי המשקל במשק?

- א. לא ניתן לדעת – תלוי ביחס בין הצריכה וההשקעה במצב המוצא.
- ב. קטן
- ג. גדל
- ד. לא השתנה,

שאלה 12

הניחו מודל קיינס.
משק גל מצוי בפער דפלציוני.
ידוע כי הנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה ל-0.6 וכי הנטייה השולית להשקיע שווה ל-0.2 ואין מס יחסי.
הממשלה העלתה את הוצאותיה ב-500 מיליון ₪ והורידה את המיסים באותו סכום, כתוצאה מכך בשווי משקל החדש:

- א. הצריכה הפרטית תעלה ב-300 מיליון ₪.
- ב. הגירעון בתקציב יישאר ללא שינוי.
- ג. ההכנסה הפנויה תעלה ב-4500 מיליון ₪.

1. רק טענה ג' נכונה.
2. רק טענה ב' נכונה.
3. רק טענה א' נכונה.
4. רק טענות א' ו-ב' נכונות.
5. כל התשובות שגויות.

שאלה 13

משק קיינסיאני ריאלי (ללא שוק כסף), נמצא בשיווי משקל. הנטייה השולית לצרוך היא $mpc = 0.5$, והנטייה השולית להשקיע היא $mpi = 0.25$. הנטייה השולית לצרוך ירדה ל- $mpc = 0.25$. מה היחס בין תוצר שיווי המשקל המקורי ותוצר שיווי המשקל החדש במשק?

- א. 1.5
- ב. 2
- ג. 4
- ד. לא ניתן לדעת

שאלה 14

- הנח מודל קיינס. במשק סגור, המצוי בשווי משקל באבטלה, ידוע כי הנטייה השולית להשקיע שווה לאפס, הנטייה השולית לצרוך שווה ל-0.6 ואין מס יחסי.
- באיזה מבין המקרים הבאים המדיניות הפיסקאלית היא מרחיבה?
- גידול של 50 מיליון ₪ בצריכה הציבורית וגידול של 70 מיליון ₪ במיסים המוטלים על הפרטים.
  - גידול של 60 מיליון ₪ בצריכה הציבורית וגידול של 100 מיליון ₪ במיסים המוטלים על הפרטים.
  - גידול של 40 מיליון ₪ בצריכה הציבורית וגידול של 60 מיליון ₪ בתשלומי העברה.
- 1.

1. רק מקרים א' ו-ג'.
2. רק מקרה ג'.
3. רק מקרה א'.
4. רק מקרים ב' ו-ג'.
5. כל התשובות שגויות.

שאלה 15

- הנח מודל קיינס. במשק אור ידוע כי הנטייה השולית לצרוך שווה ל-0.6, המכפיל במשק שווה ל-5 ואין מס יחסי. כמו כן ידוע כי קיים פער דפלציוני של 200 מיליון ₪, ותוצר תעסוקה מלאה שווה ל: 6000 מיליון ₪. מכאן:
- אם הממשלה תעלה את הוצאותיה ב-200 מיליון ₪ ותממן את הגידול הנוסף באמצעות מכירת אג"ח לציבור הצריכה הפרטית תגדל ב-600 מיליון ₪ וההשקעה תגדל ב-200 מיליון ₪.
  - תוצר שווי משקל שווה ל-5000 מיליון ₪.
  - אם הממשלה תעלה את הוצאותיה ב-200 מיליון ₪ ותממן את הגידול הנוסף באמצעות מיסים ההכנסה הפנויה תקטן ב-200 מיליון ₪.

1. רק טענות א' ו-ב' נכונות.
2. כל הטענות א', ב' ו-ג' נכונות.
3. רק טענה ג' נכונה.
4. רק טענה ב' נכונה.
5. כל התשובות שגויות.

שאלה 16

הניחו מודל קיינס במשק סגור ובו פער דיפלציוני של 5 מיליון ש"ח. ידוע שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה היא 0.8, ההשקעה אינה תלויה בתוצר והמיסים נגבים בסכום קבוע. כדי לפתור את העיית המשק הועלו 3 הצעות:

- הצעה א': לבצע שיפורים טכנולוגיים שיגדילו את תוצר תעסוקה מלאה ב-25 מיליון ש"ח.
  - הצעה ב': להגדיל את תשלומי ההעברה למשפחות ברוכות ילדים ב-25 מיליון.
  - הצעה ג': להגדיל את הוצאות הממשלה ב-25 מיליון ולממן אותן באמצעות גביית מיסים נוספים.
- סמנו את הטענה הנכונה:

1. כל הטענות האחרות שגויות
2. אף אחת מההצעות לא תפתור את בעיית המשק
3. רק הצעות א' ו-ג' יביאו משקל בתעסוקה מלאה
4. רק הצעה ג' תביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה
5. רק הצעה ב' תביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה

שאלה 17

- משק סגור מצוי בשווי משקל באבטלה. הנח מודל קיינס. ידוע שבמשק זה אין מס יחסי וההשקעה בלתי תלויה בתוצר. הממשלה מגדילה את הוצאותיה בגדול הפער הדפלציוני ומממנת אותן באמצעות מיסים, אזי:
1. הצריכה הפרטית לא תשתנה
  2. אי אפשר לדעת מה יקרה לצריכה הפרטית
  3. ככל שהנטייה השולית לצרוך קטנה יותר, התוצר יגדל בפחות
  4. ככל שהנטייה השולית לצרוך גדולה יותר, התוצר יגדל בפחות
  5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה 18

- משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. נתון שהבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע. משקי הבית שינוי את טעמם, והם מעוניינים לחסוך יותר בכל רמה של הכנסה פנויה. מכאן ניתן להסיק, כי:
- א. החיסכון יגדל והצריכה הפרטית תקטן.
  - ב. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.
  - ג. החיסכון יגדל ולא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית.
  - ד. לא ניתן לדעת מה קרה לחיסכון אך הצריכה הפרטית תקטן.
  - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.